

РЕШЕНИЕ

№ 1615

гр. София, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 14.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **10350** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 40, ал. 2 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалбата на Н. П. Н. против отказ за предоставяне на достъп до обществена информация, обективиран в писмо рег. № 4124/10.10.2023 г. на изпълнителните директори на „Българска банка за развитие“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] по заявление с вх. № 08115/27.09.2023 г. (предмета уточнен с нарочна молба, депозирана по делото на 14.11.2023 г.). Обосновават се съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт, поради немотивираност, неправилно прилагане на материалния закон и несъответствие с целта на закона. Изтъква се неоснователност на твърдението за приложимост на нормата на чл. 198 от НПК, доколкото търсената информация се отнася до постановление за прекратяване на производство, а не до „материали по разследването“.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от оспорващия и от неговият пълномощник адв. К., който излага подробни съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ. Изтъква неприложимост на ограничението по чл. 198 от НПК. Посочва, че предоставянето на достъп до обществена информация е задължително, освен ако не попада в законовите ограничения.

Ответната страна - изпълнителните директори на „Българска банка за развитие“ ЕАД чрез процесуалните си представители юрк. М. и юрк. Г. изразява становище за недопустимост на жалбата, алтернативно за нейната неоснователност. Изтъкват, че

депозираното от жалбоподателя заявление не цели достъп до обществена информация, свързана с дейността на Българската банка за развитие, а поставя въпроси. Посочват, че ответната страна, макар и да има качеството на задължено лице по чл. 3 от ЗДОИ, не е адресат на заявлението за предоставяне на достъп, което е предмет на настоящото производство. Твърдят, че в изпратеното до заявителя писмо се съдържа достъп до търсената от него информация относно предприетите от Банката действия по обжалване пред Апелативна прокуратура, както и действията ѝ по сезиране на главния прокурор по НПК. Банката не разполага със задължение да предоставя актове на прокуратурата, а да предоставя информация, която касае действия на самата банка. Подробни съображения за недопустимост и неоснователност на жалбата са изложени в депозирани по делото писмени бележки. Претендират юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 от АПК, за да се произнесе съобрази следното: Административното производство е образувано по заявление вх. № 94-ЗДОИ13/21.09.2023 г., депозирано от Н. П. Н. до Министерството на иновациите и растежа. На основание чл. 32, ал. 1 от ЗДОИ с писмо на главния секретар на Министерството на иновациите и растежа заявлението е изпратено на изпълнителните директори на „Българска банка за развитие“ ЕАД за отговор на заявителя.

Заявеният достъп е формулиран под формата на въпроси, които са следните:

1. На коя дата постановлението на СГП е получено в Банката? От кой прокурор е изготвено и подписано то? Следва до съобразите решението на решение на ВАС по дело № 3215/2015 имената на прокурорите не са и не могат да бъдат тайна.
2. Има ли взето решение да не се обжалва постановлението пред съда? Ако да, моля посочете от кого е взето това решение, на коя дата и моля представете копие от документа, обективиращ това решение.
3. Има ли наложени дисциплинарни мерки спрямо служители на банката - и ако да, кои са те - които са пропуснали срока за съдебно обжалване? Кои са тези служители (име и длъжност) и какви са наложените им мерки?
4. Има ли вече произнасяне на Апелативна прокуратура? Ако да, в каква насока е то? Ако ли не, моля посочете номера на преписката по описа на С..
5. Моля да ми предоставите копие от постановлението на СГП. Следва да съобразите константната съдебна практика, че т.нар. следствена тайна важи само и единствено по висящи досъдебни производства. Само през последните 3 години има не по-малко от 20 съдебни решения в този дух.
6. В случай, че вече има произнасяне и на С., моля да ми предоставите копие и от тяхното постановление. Същото важи и за ВКП.
7. Предприела ли е банката някакви последващи мерки от наказателно правен или гражданско правен характер? Ако да, кои са те?

Административното производство е приключило с изпращане на писмо рег. № 4124 от 10.10.2023 г., подписано от изпълнителните директори на Б., с което на основание чл. 28, ал. 2 и чл. 34 във връзка с чл. 2, ал. 1 и чл. 4, ал. 1 от ЗДОИ е предоставен достъп до търсената информация, който най - общо се изразява в следното: „ББР“ ЕАД е подала молба изх. № 02725/22.06.2023 г. пред Апелативна прокуратура - С. за отмяна на постановлението на С. градска прокуратура от 05.05.2023 г. по пр. преписка 13465/2022 г. От своя страна, Апелативна прокуратура се е произнесла с

постановление от 27.07.2023 г., с което е потвърдено постановлението на С. градска прокуратура от 05.05.2023 г. „ББР“ЕАД е сезирала и.д. главен прокурор на основание чл. 243, ал. 10 от НПК.

По отношение на направените исканията за представяне на документи, които са издадени от органите на Прокуратурата и данни, свързани с тях, е посочено, че тази информация няма характер на обществена информация, тъй като се касае до актове на прокурор, съставени в качеството му на орган на досъдебното производство по реда на НПК. На основание чл. 4, ал. 1 от ЗДОИ достъпът до тази информация е изключен от приложното поле на ЗДОИ. Редът за търсене, получаване и разпространяване на информацията е предвиден в чл. 198, ал. 1 от НПК.

По отношение на поставените въпроси за приложени мерки спрямо служители е посочено, че търсенето на отговорност се извършва във всички случаи на установени нарушения при наличие на законови основания за това.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА. Подадена е срещу акт, който може да бъде оспорен по съдебен ред и от лице, легитимирано да го направи в качеството му на неблагоприятно засегнат адресат. Макар и като правно основание да е посочена нормата на чл. 34 от ЗДОИ, която регламентира съдържанието на решение за достъп до обществена информация, с оглед липсата на отговор на голяма част от формулираните в заявлението за достъп до обществена информация въпроси, заинтересованото лице разполага с правен интерес от оспорването му по съдебен ред. По делото не са представени доказателства за датата на съобщаване на оспорения административен акт, което е в тежест за доказване на административния орган, поради което съдът приема, че жалбата е подадена в законоустановения срок.

Предвид липсата на доказателства за изпълнена процедура по чл. 32 от ЗДОИ от „ББР“ЕАД неоснователни са доводите, изложени в съпроводителното писмо за недопустимост на жалбата. Още повече, че в оспореното писмо липсват мотиви аналогични на така изложените. Недопустимо е мотивите на един административен акт да бъдат допълвани от процесуалния представител на неговия издател в хода на вече образуваното съдебно производство, като в настоящия случай, посредством изявление, че изисканите документи не са съставени и не се съхраняват при задължения субект.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В предварителен порядък за пълнота на проверката по чл. 168 от АПК, следва да се отбележи, че оспореното решение е издадено от компетентен административен орган - "задължен субект" по смисъла на чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ. Ответникът е задължен субект по смисъла на чл. 3, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ във връзка с чл. 1, ал. 2 от Закона за Българската банка за развитие (ЗББР), съгласно която норма Банката е кредитна институция - акционерно дружество, в която държавното участие в капитала е не по-малко от 51 на сто. В чл. 9 от ЗББР са посочени източниците на финансиране на дейността на Банката, сред които и средства от фондове на Европейския съюз и средства със специално предназначение за развитие на икономически сектори и географски региони.

Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация са уредени в ЗДОИ. Редът и условията за предоставяне на достъп до обществена информация са подробно регламентирани в глава III на ЗДОИ.

По силата на чл. 38 от ЗДОИ административният орган е задължен в решението си за отказ за предоставяне на обществена информация да посочи правното и фактическо основание за отказ по този закон, при наличие на изпълнена процедура по глава Трета от закона (чл. 24 и сл.). Нарушаването на така установената в закона форма и съдържание на произнасянето на задължения по закона субект по отправено до него искане за достъп до обществена информация представлява нарушение по чл. 146, т. 2 от АПК.

В настоящия случай, в оспорения административен акт липсва посочване на правното основание за постановяването му. Не е посочена нито една от визираните в чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ хипотези на ограничаване на правото на достъп до обществена информация, нито е посочено някое от установените в чл. 37 от ЗДОИ основания за отказ. Също така, в мотивната част на оспореното решение липсват мотиви за наличието или липсата на надделяващ обществен интерес, съгласно установената в чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ забрана за ограничаване на правото на достъп до служебна обществена информация при наличието на надделяващ обществен интерес. Липсата на изложени мотиви в изтъкнатата насока възпрепятства упражняването на съдебен контрол за законосъобразност на оспореното решение по отношение на забрана по чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ. Това нарушение по същността си представлява самостоятелно основание за отмяна на оспорения отказ, тъй като от една страна ограничава правото на защита на неговия адресат, а от друга възпрепятства осъществяването на съдебния контрол за законосъобразност.

По отношение на част от заявления достъп не е налице произнасяне от страна на административния орган. Това са следните въпроси: 1. На коя дата постановлението на СГП е получено в Банката? От кой прокурор е изготвено и подписано то?; 2. Има ли взето решение да не се обжалва постановлението пред съда? Ако да, моля посочете от кого е взето това решение, на коя дата и моля представете копие от документа, обективиращо това решение.; 3. Има ли наложени дисциплинарни мерки спрямо служители на банката – и ако да, кои са те – които са пропуснали срока за съдебно обжалване? Кои са тези служители (име и длъжност) и какви са наложените им мерки? и 7. Предприела ли е банката някакви последващи мерки от наказателно правен или гражданско правен характер? Ако да, кои са те?

В чл. 28, ал. 1 от ЗДОИ е установено изрично задължение на субектите по чл. 3 да разгледат подадените до тях заявления за достъп до търсената информация, като това задължение е скрепено със срок – не по-късно от 14 дни след датата на регистриране на заявлението. Съгласно ал. 2 на цитираната разпоредба в определения от закона срок органите или изрично определени от тях лица, вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация, за което уведомяват писмено заявителя. Следователно, единствената призната от закона възможност за процедиране на отправеното до него искане за достъп до обществена информация от задължения по смисъла на чл. 3 от ЗДОИ субект е да постанови изричен акт – решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата информация. Изискването за мотивирано произнасяне е гаранция за законосъобразност на акта. Мълчалив отказ по ЗДОИ е недопустим, поради което само на това основание формираният по въпрос № 1, 2, 3 и 7 мълчалив отказ подлежи на отмяна. В тази насока следва отново да се изтъкне, че е недопустимо мотивите на един административен акт да бъдат излагани, респ. допълвани, както в случая е сторено в писмените бележки, след неговото издаване в хода на образувано съдебно

производство за проверка на неговата законосъобразност.

Легалната дефиницията на понятието "обществена информация" е дадена в разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ, съгласно която обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Съгласно цитираното определение в обхвата на "обществена информация" по смисъла на ЗДОИ попадат всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Съгласно чл. 9 от ЗДОИ обществената информация е официална и служебна, като според разпоредбата на чл. 10 от ЗДОИ официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия, а съгласно чл. 11 от ЗДОИ служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и техните администрации. С оглед на тези легални определения и предвид наличната информация по делото, настоящият съдебен състав намира, че информацията, по отношение на която е постановен отказ за предоставяне, е служебна по своя характер, тъй като е свързана с дейността на Б. като кредитна институция чиято дейност е насочена към осигуряване на финансиране и професионално консултиране с цел растежа на българската икономика.

Неприложимо в настоящото производство е ограничението, установено в чл. 198, ал. 1 от НПК, визирано от административния орган. Разпоредбата на чл. 198, ал. 1 от НПК се намира в Част III от НПК и се прилага единствено при наличието на образувано и висящо досъдебно производство. В случая от изявлението на задължения субект става ясно, че към момента на депозиране на заявлението за достъп до обществена информация досъдебното производство е вече приключило с постановление на СГП. В тази връзка следва да се отбележи, че чл. 198 от НПК се отнася до достъпа до „материали по разследването“, а в случая заявеният достъп е до постановление на прокурора, с което това разследване е приключило. Изисканата информация не представлява и материали по разследването по смисъла на НПК, доколкото с издаването на постановление за прекратяване на наказателното производство, отпада фигурата на „наблюдаващия прокурор“. Следователно, от момента на издаване на постановлението за прекратяване на наказателното производство няма и материали по разследването по смисъла на чл. 198, ал. 1 от НПК (арг. вкл. От чл. 243, ал. 11 от НПК). Отпаднала е пречката по чл. 37, ал.1, т. 1 от ЗДОИ - постановлението не представлява защитена тайна, защото не е част от материалите по разследването по конкретно досъдебно производство, защото такова няма.

Не на последно място, липсват данни от страна на административният орган да е извършена преценка за наличието или липсата на надделяващ обществен интерес. Разпоредбата на чл. 13, ал.4 от ЗДОИ постановява, че достъпът до служебна обществена информация не може да бъде ограничаван при наличие на надделяващ обществен интерес. Наличието на надделяващият обществен интерес е дефинирано в §1, т.6 от Допълнителните разпоредби на ЗДОИ – когато чрез исканата

информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 ЗДОИ. По изложените съображения, оспореният отказ за достъп до обществена информация следва да бъде отменен, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне, при спазване на изискването за форма и излагане на конкретни фактически и правни основания. Необходимо е и изрично произнасяне от страна на административния орган по формулираното във въпрос № 1, 2, 3 и 7 искане. При новото произнасяне, ответникът следва да съобрази и разпоредбата на чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ, съгласно която достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес.

С оглед на това и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК Административен съд София - град, Второ отделение, 56-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Н. П. Н. отказ за предоставяне на достъп до обществена информация, обективиран в писмо рег. № 4124/10.10.2023 г. на изпълнителните директори на „Българска банка за развитие“ЕАД, ЕИК[ЕИК] по заявление с вх. № 08115/27.09.2023 г.

ИЗПРАЩА преписката на изпълнителните директори на „Българска банка за развитие“ЕАД, ЕИК[ЕИК] за ново произнасяне по заявление на Н. П. Н. вх. № 08115/27.09.2023 г. при спазване на законоустановените срокове и при съобразяване указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: